

PLOIEȘTI

-Analiza zonelor funcționale-

Dintre orașele importante ale țării,Ploieștiul se află la cea mai mică distanță de capitală.Cu toate acestea și cu toate că,pe parcursul a 4 secole,a avut strânse legături cu Bucureștiul,el și-a păstrat personalitatea.De asemenea,orașul are bine definite zonele funcționale,asupra cărora voi face o analiză detaliată.

Asupra descrierii,analizei și interpretării orașului s-au oprir de-a lungul timpului mai mulți istorici,autori și alte personalități.Printre aceștia se remarcă Vasile Pârvan,Nicolae Iorga-autorul legendei despre formarea Ploieștiului.Legenda spune că,demult,înainte de întemeierea Țării Românești într-o poiană,spre marginea de miazănoapte a nesfârșitului codru al Vlăsiei,a poposit un cioban,Moș Ploe,cu turmele sale.Găsind aici iarbă bună pt oi,dar și pământ rodnic pt agricultură,nu a plecat mai departe,ci a făcut case pt el și copiii lui,întemind astfel o așezare căreia i-a dat numele său.Despre istoria,economia și cultura orașului Ploiești a scris Mihail Sevastos în ***Monografia orașului Ploiești*** apărută în 1937,în care autorul menționează:
“Mihai Viteazul a întemeiat orașul Ploești în 1599, cu prilejul concentrării trupelor care, în toamna acestui an, au trecut în Ardeal. Locurile îi erau

cunoscute prin bogăția vânatului și a pescuitului. El își făcuse aici chiar curți. Mihai Viteazul alese acest punct pentru adunarea oștilor, având în vedere atât drumul Teleajenului, cât și posibilitățile de aprovizionare îmbelșugată și eftenă în acel loc unde se întâlnesc șesul, dealul și muntele, cu diversele lor produse, și unde răscrucea marilor drumuri ușura schimbul de mărfuri.”

Articole valoroase a publicat și profesorul Nicolae Simache care a fost un pasionat cercetător al istoriei județului Prahova. Alți autori, ca Ioan Monizi, pornind de la afirmația lui Nicolae Bălcescu că aici ar fi fost încă din timpul lui Mircea cel Bătrân o căpetenie a județului, au pretins că numele ar veni de la ploaie sau de la oștenii destinați să apere granițele.

Atitudinea ploieștenilor față de război și de problema independenței a fost exprimată de presa ploieșteană, în special de ziarul “Vocea Prahovei” (director C. Ienescu), care a protestat împotriva “masacrelor din Balcani”.

Prin descriere, Ploieștiul este o “*străveche așezare, ridicată între stejarii seculari ai legendarului codru al Vlăsiei, unde culmile domoale ale dealurilor se înfrățesc cu apa Teleajenului. Ploieștiul apare în documente abia în 1503-ca sat moșnenesc-iar din 1597, prin hrisovul dat de primul făuritor al unității naționale, Mihai Viteazul, ajunge ‘Cetate de scaun’ a voievodului și târg care, cu trecerea vremii devine tot mai prosper.”* (Gh. Niculescu/I. Velcea, “Județul Prahova”)

Datorită poziționării orașul a avut o viață îndelungată, nelăsându-se acaparat de capitală. Ploieștiul este traversat de meridianul de 26° și de paralela de 44°55’. Paralela de 45° trece prin zonele suburbane Ploieștiului. Municipiul ocupă peste 60 km², din care 35 km² reprezintă zonele suburbane. Se găsește în zona de contact între dealuri și șes, acestui fapt datorându-i specificul natural și marea însemnătate economică. Municipiul Ploiești se găsește în apropierea regiunii viticole Dealul Mare-Valea Călugărească și are acces direct la Valea Prahovei, cea mai importantă zonă de turism alpin din România.

Prin metoda analizei, mă voi opri acum asupra zonelor funcționale ale municipiului. O zonă funcțională este definită ca parte din teritoriul unei localități având limite determinate și funcțiuni bine precizate. Funcțiunile caracteristice ale unei zone din cadrul perimetrului constructibil al unei localități, pot fi fundamentale (de producție, de locuit) sau complementare (de circulație și transport, de dotări, plantate, etc).

Zona rezidențială ocupă cel mai mare spațiu al municipiului fiind distribuită atât în interior cât și la periferie. Desigur, această zonă funcțională a cunoscut în timp o evoluție determinantă. Astfel, de la microraiioanele de blocuri construite în primele cincinale, s-a trecut la realizarea unor cartiere

întregi, a unor complexe urbanistice cu toate dotările necesare. Pot fi amintite marile cartiere Ploiești-Nord, cu peste 10000 de apartamente (arhitect-Daniel Guj), Ploiești-Vest 1 cu 8000 de apartamente (arhitect-Gh. Dumitrescu), Ploiești-Vest 2 cu peste 11000 apartamente (arhitect-Constantin Ciobanu). În cadrul acestor mari cartiere se dezvoltă altele mai mici precum Malu Roșu, 9 Mai, Ienăchiță Văcărescu.

În ultima perioadă au apărut cartiere de lux (ex. Albert), în care arhitectura e diferită de cea a restului orașului, locuințele fiind reprezentate de vile și nu de blocuri.

Zona mixtă (administrație, cultură, comerț) principală e situată în centrul orașului. Aici se află Primăria Municipiului Ploiești și Prefectura Județului Prahova. Pt cultură sunt numeroase edificii printre care:

- Palatul Culturii – cea mai impunătoare clădire din cele mai vechi, construit pt Tribunalul Județean. Este o clădire masivă, monumentală, cu un mare corp central și două aripi principale ce-l întretaie aproape de capete-stil neoclastic francez. Renovat după cutremurul din 1977, palatul găzduiește Biblioteca „N.Iorga”, Școala Populară de Artă, Muzeul de Biologie Umană, Muzeul de Etnografie, Universitatea Cultural-Științifică.

- Palatul Justiției – stil neoromânesc, avându-l ca arhitect pe Petre Antonescu. Fațada nordică e mai complicată decât cea sudică, având două „bastioane” ușor ieșite în afară și cu acoperișuri piramidale proprii.

- Palatul Poștei – arhitect Enrico Fanciotti, lucrare realizată în anii '60 sub conducerea ing. Elizeu Oanță; amintește de monumentele Egiptului antic prin intrarea adâncită, placajul de piatră Bantopoc ciocolatie, ferestrele drepte și prin acoperișul plat.

Alte clădiri de interes cultural sunt: Muzeul de Artă (fostul Palat al Prefecturii), Casa de Cultură a Sindicatelor, Teatrul „Toma Caragiu” și Teatrul de Păpuși „Ciufulici”, Filarmonica.

Pt comerț se remarcă Halele Centrale – clădire monumentală și unitară, cu fațadele de cărămidă roșcată și beton, dominată de marea cupolă și de turn. Cele mai noi centre comerciale sunt Winmarkt Grand Center și Mall.

Printre construcțiile de atracție turistică: Catedrala Sf. Ioan, Biserica Domnească, Casa hagi Prodan, Casa Dobrescu, Casa Ștefan Moțoi, ș.a.

Ploieștiul dispune de 50 de grădinițe cu program normal și prelungit, 32 școli cu clasele I-VIII, 16 licee, 2 colegii (Mihai Viteazul, I.L. Caragiale), școli profesionale și de maiștri și o universitate (Universitatea Petrol-Gaze).

Zona industrială – fiind un oraș cu funcții complexe, Ploieștiul are bine definit și domeniul industrial. Sunt prezente aproape toate ramurile

industrii, cea mai dezvoltată fiind însă industria petrochimică. Astfel, putem numi mai multe rafinării ca:

- „Astra Română” care a fost comasată cu „Orion”, „Noris” și „Lumina”, formându-se astfel „Rafinăria nr.1” care azi are denumirea de „Rafinăria Ploiești”. Aceasta, împreună cu rafinăria „Vega” (denumită și „Rafinăria nr.2, „L.Edeleanu”, „Ploiești-Nord”) au fost modernizate, dezvoltate și profilate pe producția de carburanți și uleiuri (de cox din reziduuri la prima, de catalizatori la a doua).
- fosta „Creditul Minier”, devenită ulterior „Brazi”, s-a unit în 1969 cu „Combinatul Petrochimic” și au format cea mai mare, mai complexă și mai modernă unitate de prelucrare a țițeiului din țară (include 14 fabrici și produce peste 100 produse petrochimice exportate în peste 50 țări)
- „Rafinăria Teleajen” (fosta „Româno-Americană” numită și „Rafinăria nr.3”) a devenit în 1979 „Combinatul Petrochimic Teleajen”
- rafinăria „Xenia” a luat denumirea de „Uzina Petrochimică nr.2” în 1954; din 1965 se numește Întreprinderea „Dero”, fiind specializată în detergenți.

De asemenea dezvoltată este și industria grea, de utilaje. Se numără aici:

- Întreprinderea de Utilaj Petrolier „1 Mai” (fosta „Concordia”)
- Întreprinderea de Utilaj Chimic (I.U.C.)-situată în sud-vestul orașului, dar are o secție puternică și în nord (fosta uzină „Macazul”), produce utilaj pt rafinării, butoaie metalice, cisterne de transport CFR, ansambluri și subansambluri pt industria de vagoane.
- din fostele ateliere ale societății „Româno-Americană” s-a dezvoltat „Întreprinderea de Utilaj Petrolier și Reparații Teleajen”
- fosta „Anglia” a devenit ulterior „Cablul Românesc”
- o întreprindere nouă este „Întreprinderea de Rulmenți Grei” realizată între anii 1976-1980
- „Feroemail” produce obiecte tehnico-sanitare, radiatoare pt încălzire centrală

Pt industria ușoară menționăm:

- „Flacăra” produce articole de menaj
- Întreprinderea de Pielărie „Poporul”
- Întreprinderea „Dorobanțul” unificată cu „Electa” și specializată în stofe
- Țesătoria de In și Câneapă „Intex”-Păulești

În cazul industriei chimice se remarcă „Progresul”, un combinat ce produce ultramarin, oxigen, utilaj chimic și tehnologic, cremă de ghetă, fiole algoscop, uleiuri pt haine de piele, ceară pt parchet, apă distilată, punji și flacoane din mase plastice, decoloranți, tuburi pt pastă de dinți, etc. Precizăm că există și unități pt industria materialelor de construcții și anume pt

materiale izolante,cărămidă,carton asfaltat,ceramică,etc,dar și pt industria alimentară (morărit,panificație,paste făinoase,bomboane, industrializarea cărnii,a laptelui,etc).

Din cauza industriei dezvoltate și a noxelor (diferiți oxizi,praf,fum,pulberi,cenușă,etc.) eliberate de diferitele ramuri industriale spațiile verzi ale municipiului au de suferit.De asemenea nici nr lor nu este prea mare.Pt **zona spațiilor verzi** menționăm:

- Complexul de Agreement Teleajen-are o suprafață de 260 ha și cuprinde alei,pajiști,copaci,arbuști,peluze de flori (unele specii de copaci sunt protejate;ex:*Platanus orientalis,Ulmus sp,Populus italica,Tilia trifoliata,* etc),3 lacuri artificiale (unul este alimentat din râul Teleajen,iar celelalte două sunt amenajate pt pescuit),Grădina Zoologică (cu specii diverse de animale și păsări) și Casa Stere în interiorul căreia e amenajat un restaurant.
- Parcul Pionierilor-cu o vegetație ce datează de o jumătate de secol;tot aici se află și statuia de bronz „Atlas”
- Parcul Tineretului-include 7 terenuri de tenis de câmp,un teren de fotbal și atletism și un lac de agreement
- Hipodromul-deține,în afara de pista pt curse de cai,și un parc de 12 ha.

O altă zonă funcțională este **zona de transport** pt care putem remarca existența a câtorva artere principale de circulație.Prima dintre este reprezentată de *Centrul civic* ce reunește Piața 16 Februarie,prima parte a Bulevardului Republicii și alte străzi.Latura vestică apare ca un front construit rareori întrerupt,aici evidențiindu-se 2 clădiri:Palatul Poștei și Banca Națională).În centru apare o serie de blocuri cu 5 etaje cu un tronson mai înalt (are de fapt 7 niveluri).La parterul acestor blocuri se află Cinema „Patria”,braseria „Continental”,Galeria Fondului Plastic,Farmacia nr.1 (cu program permanent),cofetăria „Continental” și alte magazine.Pe stânga și la etaj se află Procuratura Județeană și Municipală,iar la parter apar birouri ale Oficiului Județean de Turism Prahova.Pe dreapta se situează Hotel Central și Winmarkt Grand Center (cel mai mare centru comercial prahovean rezultat din comuniunea Galeriilor Comerciale și a magazinului Omnia).Mergând spre Bvd Republicii se observă blocuri înalte și noi și Casa de Cultură a Sindicatelor.Pe latura sudică este Piața 16 Februarie unde sunt construite blocuri cu mari magazine la parter.O serie de blocuri apare și pe latura nordică.Primul bloc din această serie e cunoscut sub denumirea de „7 etaje” și are în prelungire str. V.I.Lenin).Pe latura estică se observă o neregularitate a construcțiilor (Halele Centrale,blocuri vechi și noi).Pe o nouă aliniere,mai retrasă,se înșiră,despărțite prin diverse străzi,clădiri precum Palatul Telefonoanelor,Casa Modei,un bloc ce are la parter cofetăria „Patria” și o patiserie.În mijlocul acestor laturi,pe lângă vaste spații verzi cu

bazine și fântâni arteziene, se ridică 4 mari edificii: Palatul Culturii, Palatul Politico-Administrativ, blocurile „Unirea” și „Mercur”.

Bulevardul Gh. Gheorghidiu-Dej (Independenței) este de departe cea mai frumoasă arteră a orașului. Înspre centru apare Muzeul de Artă, scuarul I.L. Caragiale (aici se atașează bulevardului o piațetă semicirculară mărginită de o latură a scuarului, de restaurantul „Bulevard”, de muzeul „Ceasul de-a lungul vremii” și de o parte a Casei Căsătoriilor. Pe partea cealaltă se află Biserica Sf. Gheorghe cu clopotnița monumentală și Colegiul Național „Mihai Viteazul”. De-a lungul bulevardului se afla câțiva arbori ocrotiți prin lege: în curtea Bisericii Sf. Gheorghe-un tei secular (*Tilia tomentosa*), în curtea Trustului Petrolului-un arbore fosil (*Ginkgo biloba*), pe str. N. Bălcescu nr. 15-un arbore mamut (*Sequoiq gigantea*), pe str. Kutuzov nr. 5-un păr secular (*Pirus satira*) și în curtea Catedralei Sf. Ioan-mai multe exemplare de tisă (*Taxus baccata*).

Bulevardul Republicii a fost deschis în urmă cu două secole și are două părți: - spre centru (mai veche)-străzile din jurul acestei părți formau mahalaua Sf. Ioan cu oameni bogați,

- spre nord (mai nouă)-era axa altei mahalale, Sf. Vasile, dar aici trăiau oameni săraci.

Astăzi bulevardul este o arteră cu 4 benzi carosabile. Pe partea estică se află cartierul Cina. Mai târziu, în continuarea acestui cartier a apărut cel mai mare cartier Ploiești-Nord. Bulevardul face ieșirea la DN1B.

Bulevardul București este de asemenea o arteră foarte importantă deoarece reprezintă intrarea în municipiul Ploiești pe DN1A (șoseaua București-Ploiești). Partea sa nordică se numește acum str. Democrației și pornește din Centrul civic. Fiind drumul spre capitală, artera s-a lungit foarte repede, ajungând să fie tăiată de calea ferată atunci când a fost construită (1870-1871). Spre sud se păstrează lățimea părții carosabile (4 benzi) și a trotuarelor, dar din marginea acestora izbucnesc bloucuri înalte.

Alte artere importante pot fi considerate și străzile: *Gheorghe Doja* (fosta Cale a Oilor, drum de transhumanță ce venea din Transilvania spre Dunăre); *23 August* (fosta Cale a Târgoviștii ce lega vechiul târg cu alte localități); *Mihai Bravu* (fosta Cale a Albeștilor); *Rudului* (fosta Cale a Rudului care unea Ploieștiul cu cătunul Rudu, unica așezare rurală de pe moșia orașului); *Mihail Kogălniceanu* (fosta stradă Franceză) și *Lupeni* (fosta Banu Manta; prezintă caracteristicile unei generații de artere ploieștene).

Situat la cea mai mică distanță de capitală dintre toate orașele importante ale țării, municipiul Ploiești este un oraș cu autonomie, nelăsându-se sustras de București. Poziția sa geografică, în centrul Munteniei în partea central-nordică a Câmpiei Române, i-a asigurat trăinicia și i-a influențat în cea mai mare măsură dezvoltarea și prosperitatea. De asemenea, zonele funcționale bine distribuite dau un aspect plăcut orașului.